

Abstrakt

Každý by měl dostat to, co si zaslouží. Málokterá teze týkající se spravedlnosti vzbuzuje při svém vyslovení srovnatelně intuitivní souhlas. Právě ona zároveň tvoří jádro meritokratické teorie distributivní spravedlnosti, jež zakládá rozdělení ekonomických dober mezi jednotlivé členy společnosti na jejich zásluhách. Předloženou práci lze nejlépe charakterizovat jako kritické zkoumání této teorie. V první části textu ukážu, proč většina současných filosofů zaujímá k meritokracii odmítavý postoj. Za tímto účelem přiblížím úvahy několika politicky různě orientovaných myslitelů, kteří osobitým způsobem významně přispěli k problematizaci meritokratického ideálu. Budu se mimo jiné ptát, s jakými hodnotami se podle jejich mínění tento ideál ocitá v konfliktu. Klíčové námitky poté v druhé části práce konfrontuji s jedním z mála nedávných pokusů předložit komplexní obhajobu meritokratické teorie distributivní spravedlnosti, jehož autorem je Thomas Mulligan. Touto formou doufám naznačit odpověď na otázku, nakolik dnes snaha o rehabilitaci meritokracie představuje smysluplný filosofický podnik, a upozornit na některé nedostatky současné diskuze.